

دشمن تلاش دارد مشارکت در انتخابات به حداقل برسد

احمد وحیدی، وزیر کشور در همایش مدیران کل روابط عمومی استانداری‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت کشور که در سالن پیامبر اعظم (ص) این وزارتخانه برگزار شد، با اشاره به موضوع مشارکت در انتخابات، بیان کرد: «دشمن تلاش دارد که مشارکت در انتخابات به حداقل برسد. کسانی که ادعای دموکراسی دارند، تبلیغ عدم مشارکت می‌کنند. این‌ها با هم تناقض دارند در حالی که مردم‌سالاری با حضور همه مردم شکل می‌گیرد. برخی چطور می‌توانند ادعا کنند که ما طرفدار دموکراسی هستیم و از طرف دیگر انتخابات را تحریم می‌کنند و یا مردم را دعوت به عدم مشارکت می‌کنند و می‌گویند ما نماینده نداریم! در حالی که باید روی برنامه‌ها رقابت کرد و رقابت روی افراد نیست.» وزیر کشور ضمن تأکید بر لزوم آماده‌سازی همه ظرفیت‌های رسانه‌ای برای افزایش مشارکت در انتخابات تأکید کرد: «باید امکانات جمعی دستگاه‌ها را در این زمینه گردهم آورده و به‌طور مساوی بین همه داوطلبان انتخابات تقسیم کنیم. در واقع تقسیم عادلانه امکانات در قانون جدید انتخابات آمده و ظرفیت خوبی است. روابط عمومی‌ها نیز باید این امکانات را شناسایی کرده و مشخص کنند این امکانات به صورت مساوی در اختیار داوطلبین قرار گیرد. در حال حاضر حدود ۲۰۰ کانال در صداوسیما برای ارائه به داوطلبان قرار گرفته است تا حداکثر استفاده عادلانه برای حضور داوطلبان در انتخابات انجام شود. باید کاری کنیم که داوطلبان سقف هزینه‌های خود را کم کنند و هزینه زیادی توسط آنها صورت نگیرد تا اینگونه وام‌دار عده‌ای که کم‌کشان کردند، نشوند. از سویی عده‌ای که شایسته هستند ولی پول تبلیغات ندارند نیز بتوانند در انتخابات شرکت کنند و خود را به جامعه معرفی کنند.» وحیدی تصریح کرد: «مشارکت مردم هم برای ریل‌گذاری آینده کشور لازم است و هم موجب مبارزه با توطئه‌های دشمن می‌شود و هم نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی از بن دندان به حضور مردم معتقد است و آن را واقعی می‌داند و نه نمایشی؛ و دموکراسی و مردم‌سالاری واقعی آن چیزی است که در ایران اتفاق می‌افتد.»

خواسته‌ایم برنامه اجرا نکنند

پیمان جبیلی، رئیس سازمان صداوسیما در گفت‌وگو با ایلنا، درباره کاندیداتوری برخی مجریان صداوسیما در انتخابات مجلس و سازوکارهای این سازمان برای جلوگیری از هرگونه شائبه در خصوص به کارگیری این افراد از تریبون صداوسیما، گفت: «طبیعتاً هر شهروندی حق ورود به عرصه انتخابات را دارد؛ از جمله کارمندان صداوسیما و مجریان برنامه‌ها. از ماه‌ها قبل افرادی خودشان اعلام کردند قصد نامزدی در انتخابات را دارند، حتی از ثبت‌نام و پیش‌ثبت‌نام بسیاری از این عزیزان اعلام کردند خودشان برنامه اجرایی کنند تا شائبه استفاده از آنتن پیش نیاید. در مواردی هم که خودشان اعلام نکردند، از خود مجریانی که برنامه دارند و روی آنتن هستند، سوال کردیم. در حال حاضر هم که اسامی نامزدهای تأیید صلاحیت‌شده اعلام شده است، طبیعتاً ما از هر یک از همکارانی که آنتن صداوسیما در اختیارشان است، خواسته‌ایم و خواهیم خواست که برنامه اجرا نکنند تا زمانی که انتخابات مجلس به پایان برسد و شائبه استفاده از آنتن وجود نداشته باشد.» وی درباره برنامه‌های انتخاباتی صداوسیما بیان کرد: «برنامه‌های انتخاباتی ما هر چه جلوتر می‌رویم، الحمدلله پیشرفت تحقیقش بیشتر می‌شود. کانال‌های تلویزیونی که برای حوزه‌های انتخابیه در نظر گرفتیم، با وجود این که نصب تجهیزاتشان کار سخت، پیچیده و مشکلی بود در این فاصله زمانی کوتاه تقریباً نهایی شده است و به تدریج در استان‌های مختلف از این کانال‌ها بهره‌برداری می‌شود. در بعضی از استان‌ها اگر مردم عزیز ما کانال‌های تلویزیونی را مجدداً جست‌وجو کنند، خواهند دید که این کانال‌های انتخاباتی اضافه شده است و فکر می‌کنم از این هفته یا هفته آینده محتوای انتخاباتی عام‌رویی این کانال‌ها قابل دریافت باشد. طبیعتاً از زمان شروع تبلیغات انتخابات که ۷ روز است، به مدت ۷ روز این کانال‌ها در اختیار نامزدها قرار خواهند گرفت.»

تغییر فضایی در پیش نیست

ارزیابی فعالان سیاسی از عملکرد هیئت‌های نظارت در بررسی صلاحیت‌ها و چشم‌انداز انتخابات

رخ داده است، در این دوره از انتخابات مجلس به کلی رنگ باخته است. در حالی که کمتر از دو ماه به برگزاری انتخابات مجلس دوازدهم باقی مانده اما فضای انتخاباتی همچنان سرد و بی‌روح است و نشانه‌ای از لابی‌های سیاسی و رایزنی‌های پیش‌انتخاباتی در بسیاری از احزاب و جریان‌های سیاسی دیده نمی‌شود. اگر چه دلایل متعددی برای این فضا در میان مردم بر شمرده می‌شود اما آنچه منجر به سرد شدن این فضا در بین احزاب، گروه‌ها و بسیاری از شخصیت‌ها و فعالان سیاسی شده است، عملکرد هیئت‌های اجرایی و هیئت‌های نظارت در بررسی، تأیید و رد صلاحیت افرادی است که برای شرکت در انتخابات ثبت‌نام کرده بودند. برخی از سیاسیون ثبت‌نام در این دوره را به دلیل عملکرد شورای نگهبان بی‌نتیجه می‌دانستند و از ثبت‌نام خودداری کردند؛ پیش‌بینی‌ای که غلط از آب در نیامد و با رد صلاحیت‌های رخ داده در همان اندک چهره‌های سیاسی متفاوت‌تر از جریان حاکم، حلقه رقابت و مشارکت حداکثری را حداقل در بین چهره‌های سیاسی تنگ‌تر و تنگ‌تر کرد. هم‌میزین در یک نظرسنجی با برخی از چهره‌های سیاسی از جمله منصور حقیقت‌پور، فعال سیاسی اصولگرا، نماینده پیشین مجلس و مشاور علی لاریجانی، سعید نورمحمدی، عضو شورای مرکزی و سخنگوی حزب ندای ایرانیان، جواد هروی، عضو شورای مرکزی و سخنگوی حزب اعتدال و توسعه و حمیدرضا ترقی، عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه، عملکرد هیئت‌های نظارت را در تحقق بیانات رهبری بررسی کرده است که در ادامه می‌خوانید:

کامل برای رفع مشکلات نخواهد داشت. اگر می‌خواهیم مشکلات برطرف بشود، باید مشارکت را بالا ببریم؛ این وظیفه‌ی همه است. هر که می‌خواهد مشکلات کشور برطرف بشود، راهش این است. این، مسئله‌ی مشارکت، البته اگر در آینده عمر و فرصت بود، من باز امطالایی را در این باره عرض خواهم کرد. اما مسئله‌ی رقابت؛ رقابت یعنی چه؟ رقابت یعنی جناح‌های سیاسی برای شرکت در انتخابات با هم مسابقه بگذارند؛ گرایش‌های گوناگون سیاسی و اقتصادی، در انتخابات با هم مسابقه بگذارند؛ میدان باز باشد برای مسابقه‌ی جناح‌های سیاسی و نگاه‌های سیاسی و نظرات سیاسی، همچنین اقتصادی، همچنین فرهنگی؛ این معنای رقابت است. رقابت یعنی جوان‌هایی که می‌خواهند وارد میدان انتخابات بشوند، با افراد سابقه‌دار و باتجربه مسابقه بگذارند؛ اینها تلاش کنند، آنها هم تلاش کنند؛ و یک مجلس خوب و قوی آن مجلسی است که هم از این جوان‌ها داخلش باشند، هم از آن مجرب‌ها و باسابقه‌ها داخلش باشند. رقابت یعنی این؛ یکی از مهم‌ترین مسائل در باب انتخابات، این مسابقه گذاشتن است. رقابت یعنی همه بتوانند تبلیغات کنند، منتها تبلیغات درست.»

اگرچه سال انتخابات در ایران معمولاً از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است و معمولاً فضای سیاسی و رایزنی‌های انتخاباتی به دورترین روستاها و شهرهای کشور هم رخنه داشت و همه جا صحبت از انتخابات بود اما این موضوع با توجه به مجموعه اقدامات و عملکردهایی که از سوی دولت، هیئت‌های نظارت بر انتخابات و فضای کلی جامعه که طی سال‌های اخیر

گروه سیاسی: مقام رهبری از ابتدای سال جاری تاکنون در بازه‌های زمانی مختلف و طی چند سخنرانی بر ضرورت مشارکت حداکثری در انتخابات تأکید کردند. نخستین صحبت‌های ایشان مربوط به دیدار ماه رمضان با مسئولان و کارگزاران نظام بود که ۱۵ فروردین ماه سال جاری درباره اهمیت چهار عنصر مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت انتخابات سخن گفتند: «انتخابات می‌تواند مظهر قدرت ملی باشد و اگر درست برگزار نشود ضعف کشور و ملت و مسئولان را نشان می‌دهد که هر چه ضعیف شویم، تهاجم و فشار دشمنان بیشتر می‌شود؛ بنابراین باید قوی شویم که یکی از ابزارهای مهم قدرت، انتخابات است. مسئولان مرتبط، راهبردها، مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت انتخابات» را از هم‌اکنون مشخص کنند تا انتخاباتی خوب، سالم و با مشارکت بالا داشته باشیم.»

رهبری در اوایل دی ماه نیز در دیدار با مردم کرمان و خوزستان با تأکید مجدد بر چهار عنصر مهم انتخاباتی بر ضرورت حضور در انتخابات برای تحقق امر جمهوری و مردم‌سالاری تأکید کردند. یکی از بخش‌های مهم سخنان ایشان توجه به موضوع مشارکت و رقابت بود: «همه‌ی کسانی که مخاطبانی دارند، وظیفه دارند مردم را به انتخابات دعوت کنند. علمای اعلام، اساتید دانشگاه، اساتید حوزه، صداوسیما، مطبوعات، جوان‌ها، افراد در داخل خانواده، اینها همه می‌توانند منادی انتخابات باشند و مخاطبان خودشان را به انتخابات دعوت کنند؛ آن وقت انتخابات، انتخابات پُرشوری خواهد شد. اگر مشارکت ضعیف باشد، مجلس ضعیف خواهد شد و مجلس ضعیف، توانایی

عسکری-Leader.ir

رهبری در ماه‌های اخیر طی چند سخنرانی درباره مشارکت حداکثری مردم در انتخابات تأکید داشتند. اما رد صلاحیت‌ها این دوره به منتقدین در هر دو جریان (اصلاح طلب و اصولگرای میانه) رسیده است، براساس تجربه انتخابات مجلس یازدهم و کاهش مشارکتی که یکی از دلایل آن همین رد صلاحیت‌های گسترده بود، سیاست هیئت نظارت را بعد از بیانات رهبری چطور ارزیابی می‌کنید؟

حمیدرضا ترقی: اولاً طبق نظرسنجی و بررسی‌های به‌عمل آمده تنها ۱/۵ درصد از مشارکت مردم در انتخابات مربوط به بررسی صلاحیت‌ها است و در هر دوره‌ای که بیشترین رد صلاحیت را داشته‌ایم میزان مشارکت بیشتر شده است. ثانیاً ادعای رد صلاحیت اصلاح‌طلبان و منتقدین کاملاً نادرست و فاقد سند است و رد صلاحیت‌ها طبق قانون انجام می‌شود.

جواد هروی: انتظار ما از هیئت‌های نظارت بعد از فرمایشات مقام معظم رهبری این بود که دعوت ایشان به مشارکت و ایجاد فضای رقابتی را لیبک گویند. در حالی که آنچه مشاهده کردیم چیز دیگری بود، وزارت کشور رسماً اعلام کرد هیئت‌های اجرایی پیش از آن فرصت بررسی کافی را نداشته‌اند و هیئت‌های نظارت هم با ۱۴ هزار نفر در مقابل ۱۱ هزار نفر که تأیید صلاحیت شدند، رکورد شکنی کرد. بنابراین تا الان انتظارات رهبری برآورده نشده است و فرمایش ایشان مبنی بر اینکه با ایجاد رقابت و مشارکت از انتخابات تک‌حزبی پرهیز شود و دیکتاتوری سیاسی به وجود نیاید، اما رد صلاحیت‌های گسترده نشان از عکس آن است. با این روند احتمالاً نقطه مقابل انتخابات مجلس پنجم را در پیش خواهیم داشت. در آن انتخابات بیشترین حد شرکت‌کننده را داشتیم و امسال با این روندی که وجود دارد نه به گونه‌ای که بخواهیم نگاه بدبینانه داشته باشیم اما فضای واقعی موجود در بستر اجتماعی ماحکی از آن است که درصد مشارکت به پایین‌ترین شکل خود برسد. تنها دوره انتخابات مجلس، دوره یازدهم بود که مشارکت کمتر از ۵۰ درصد ثبت شد. با قهر از انتخابات و زمینه‌سازی که هیئت‌های اجرایی و هیئت‌های نظارت انجام دادند، موجبات قهر هر چه بیشتر با صندوق‌های انتخابات را خواهیم داشت و متأسفانه رکورد دلسردی مردم رقم خواهد خورد.

سعید نورمحمدی: به نظر من صحبت‌های رهبری شفاف، واضح و غیرقابل تفسیر بوده و کسی نمی‌تواند تفسیر دیگری از رقابتی بودن انتخابات از صحبت‌های ایشان داشته باشد و بگوید که بدون حضور طیف‌های مختلف امکان رقابتی بودن انتخابات وجود دارد. ضمن اینکه خود رهبری هم بر لزوم حضور همه جریان‌ها و طیف‌های سیاسی تأکید کردند. اما آنچه که بعد از اعلام صلاحیت‌ها از سوی هیئت‌های نظارت با آن مواجه شدیم، حذف گسترده باقی‌مانده کاندیداهایی بود که از سوی هیئت‌های اجرایی تأیید صلاحیت شده بودند. در واقع هیئت‌های نظارت تحمل حضور همین افراد را هم نداشته‌اند و آن‌ها را نیز رد صلاحیت کردند. عملاً رقابت بین جریان‌های سیاسی که مدنظر رهبری بود، در انتخابات پیش‌رو وجود ندارد و با ادامه این روند عنصر رقابت را در این انتخابات مشاهده خواهیم کرد. البته موضوع دیگری که باید به آن اشاره کرد، دستگاه‌های امنیتی مدام به دنبال این هستند که مبادا جریان‌ها و گروه‌های سیاسی به سمتی حرکت کنند که تلقی شود به دنبال تحریم انتخابات هستند و جامعه را به سمت کاهش مشارکت ترغیب کنند. فارغ از اینکه این رفتار به چه میزان درست و یا اشتباه است، این سوال را از دستگاه‌های نظارتی و امنیتی دارم که نگران کاهش مشارکت که مدنظر رهبری است هستید و تصور می‌کنید باید با آن‌ها برخورد کنید اما بر کسانی که رقابت سیاسی را از بین برده‌اند، نظارتی نخواهید داشت؟ آیا رفتار آن‌ها و نتایج عملکرد آن‌ها در بررسی صلاحیت‌ها را هم زیر ذره‌بین نظارت خواهید برد و با توصیه‌های رهبری مقایسه خواهید کرد؟ اینکه فقط بخشی از توصیه‌های رهبری مورد توجه قرار گیرد و بخش دیگری که مربوط به نهاد‌های نظارتی و حضور همه جریان‌های سیاسی در انتخابات باشد را نادیده بگیرند، نه منصفانه، نه منطقی و نه عقلانی است.

جواد هروی:
با زمینه‌سازی که هیئت‌های اجرایی و هیئت‌های نظارت انجام دادند، موجبات قهر هر چه بیشتر با صندوق‌های انتخابات را خواهیم داشت و متأسفانه رکورد دلسردی مردم رقم خواهد خورد

منصور حقیقت‌پور: در حال حاضر اشکال اصلی و اساسی، نامشخص بودن مسئول مشارکت و مسئول رقابتی بودن انتخابات در کشور است و برداشت من این است که مسئول این کار در کشور با توجه به بیانات اخیر مقام معظم

رهبری کسی نیست جز شورای نگهبان. در واقع شورای نگهبان به همراه مسئولین نظارتی کشور مخاطب اصلی مقام رهبری در بحث رقابت هستند؛ ضمن اینکه عوامل دیگری هم در این زمینه می‌توانند مؤثر باشند. برای مثال، برخی از کاستی‌هایی که در سطح جامعه وجود دارد می‌تواند مردم را نسبت به حضور در انتخابات سرد کند. مسئله بعدی نوع نگاه شورای نگهبان به تأیید صلاحیت‌ها است. این موضوع بسیار مهمی است و اگر نوع نگاه موجود در شورای نگهبان اجازه دهد که نمایندگان گروه‌های مختلف بتوانند در فضای انتخابات حضور داشته باشند و اقدامات و برنامه‌های خود را به مردم عرضه کنند، شرایطی فراهم می‌شود و براساس ارائه‌ای که نمایندگان گروه‌های مختلف خواهند داشت، مردم از گروه‌های مختلف در انتخابات شرکت خواهند کرد اما امروز ترکیبی از عوامل اجرایی، نظارتی بر تأیید صلاحیت‌ها را می‌توان عامل عدم مشارکت معرفی کرد. البته که در این قسمت، دولت می‌تواند مسئول باشد و نباید موجبات ناراضی‌های مردم را فراهم می‌کرد، قسمتی هم مربوط به عوامل نظارتی است و حجم زیادی از داوطلبین را شورای نظارت رد صلاحیت کردند و این موجب دلسردی مردم شده است. هر چند هنوز فرصت باقی است و صلاحیت خیلی از کسانی که در هیئت‌های نظارت رد صلاحیت شده‌اند، می‌تواند مجدداً مورد بررسی قرار گیرد و با این اقدام همچنان بیشتری در سطح جامعه ایجاد شود.